

Uzasadnienie

Pismem z dnia 20 marca 2020r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego skierował do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego (...) W. wniosek o ukaranie radcy prawnego T. B. obwinionego o to, że:

1) w okresie od dnia 27 kwietnia 2015r. do 11 sierpnia 2017r. w M. i B., działając umyślnie, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu oraz przy wykorzystaniu takiej samej sposobności naruszył obowiązek dbałości o godność zawodu radcy prawnego, co mogło zdyskredytować go w opinii publicznej i podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego w ten sposób, że będąc jako dzierżawca uczestnikiem postępowania egzekucyjnego z nieruchomości objętych księgami wieczystymi o nr: (...), (...), (...), (...), (...) prowadzonego przez Komornika Sądowego Sądu Rejonowego w (...) (obecnie B.) J. S. przeciwko wydzierżawiającym G. L. i B. L., sygn. akt KM (...), wykorzystywał przysługujące mu uprawnienia niezgodnie z ich funkcją i przeznaczeniem w celu opóźnienia egzekucji, czym działał na szkodę wierzyciela G. (...) (...) (następcy prawnego wnioskodawcy (...) Banku (...) SA) w tym:

-w dniu 27.04.2015r. w M. wniósł pozbawioną podstaw faktycznych skargę na opis i oszacowanie nieruchomości do Sądu Rejonowego w (...) (obecnie B.), sygn. akt V Co (...)

- w dniu 17.09.2015r. w B. wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w (...) z dnia 25.08.2015r., sygn. akt (...), celowo nie uiszczając stosownej opłaty sądowej w wysokości 30 zł

- w dniu 5.10.2015r. w B. w sprawie o sygn. akt (...) złożył wniosek o częściowe zwolnienie od kosztów sądowych tj. uiszczenia opłaty sądowej od zażalenia w wysokości 30 zł, celowo nie składając oświadczenia o stanie majątkowym i rodzinnym, koniecznego do rozpoznania tego wniosku

- w dniu 4.01.2016r. w B. wniósł zażalenie z dnia 28.12.2015r. na postanowienie Sądu Rejonowego w (...) z dnia 15.12.2015r., sygn. akt (...), celowo nie uiszczając stosownej opłaty sądowej w wysokości 30 zł

- w dniu 27.04.2016r. w B. wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w (...) z dnia 1.04.2016r., sygn. akt (...), celowo nie uiszczając stosownej opłaty sądowej w wysokości 30 zł

- w dniu 12.08.2016r. w B. wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w (...) z dnia 20.07.2016r., sygn. akt (...), celowo nie uiszczając stosownej opłaty sądowej w wysokości 30 zł

- w dniu 5.09.2016r. w B. w sprawie o sygn. akt (...) złożył wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych w całości, celowo nie składając oświadczenia o stanie majątkowym i rodzinnym, koniecznego do rozpoznania tego wniosku

- 11.08.2017r. w B. w sprawie o sygn. akt (...) złożył wniosek o częściowe zwolnienie od kosztów sądowych tj. uiszczenia opłaty sądowej od zażalenia w wysokości 30 zł, celowo nie składając oświadczenia o stanie majątkowym i rodzinnym, koniecznego do rozpoznania tego wniosku

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j.: Dz. U. z 2020 poz. 75) w zw. z art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014r. w sprawie uchwalenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 12 kodeksu karnego

2) w okresie od sierpnia 2014r. do grudnia 2019r. w B. działając umyślnie, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu oraz przy wykorzystaniu takiej samej sposobności naruszył obowiązek dbałości o godność zawodu radcy prawnego, co mogło zdyskredytować go w opinii publicznej i podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego w ten sposób, że będąc jako dzierżawca zobowiązanym do zapłaty czynszu dzierżawnego w wysokości 130.588 zł rocznie na rzecz wydzierżawiających G. L. i B. L. z tytułu umowy dzierżawy nieruchomości objętych księgami wieczystymi o nr: (...), (...), (...), (...), (...), zawartej w dniu 29.02.2012r., nie zapłacił tej kwoty na rzecz

wierzycieli, a nadto odmówił zapłaty zajętej wierzytelności na wezwanie Komornika Sądowego Sądu Rejonowego w (...) J. S. z dnia 17.09.2018r. do realizacji zajęcia wierzytelności z dnia 24.07.2014r. w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przeciwko G. L. i B. L., sygn. akt KM (...), zmierzając do udaremnienia egzekucji

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j.: Dz. U. z 2020 poz. 75) w zw. z art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014r. w sprawie uchwalenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 12 kodeksu karnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił następujący stan faktyczny:

Radca prawny T. B., jako dzierżawca był uczestnikiem postępowania egzekucyjnego z nieruchomości objętych księgami wieczystymi o nr: (...), (...), (...), (...), (...) prowadzonego przez Komornika Sądowego Sądu Rejonowego w (...) (obecnie B.) J. S. przeciwko wydzierżawiającym G. L. i B. L., sygn. akt KM (...). W postępowaniu egzekucyjnym podjął m.in. następujące czynności:

-w dniu 27.04.2015r. w M. wniósł pozbawioną podstaw faktycznych skargę na opis i oszacowanie nieruchomości do Sądu Rejonowego w (...) (obecnie B.), sygn. akt V Co (...)

- w dniu 17.09.2015r. w B. wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w (...) z dnia 25.08.2015r., sygn. akt (...), celowo nie uiszczając stosownej opłaty sądowej w wysokości 30 zł

- w dniu 5.10.2015r. w B. w sprawie o sygn. akt (...) złożył wniosek o częściowe zwolnienie od kosztów sądowych tj. uiszczenia opłaty sądowej od zażalenia w wysokości 30 zł, celowo nie składając oświadczenia o stanie majątkowym i rodzinnym, koniecznego do rozpoznania tego wniosku

- w dniu 4.01.2016r. w B. wniósł zażalenie z dnia 28.12.2015r. na postanowienie Sądu Rejonowego w (...) z dnia 15.12.2015r., sygn. akt (...), celowo nie uiszczając stosownej opłaty sądowej w wysokości 30 zł

- w dniu 27.04.2016r. w B. wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w (...) z dnia 1.04.2016r., sygn. akt (...), celowo nie uiszczając stosownej opłaty sądowej w wysokości 30 zł

- w dniu 12.08.2016r. w B. wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w (...) z dnia 20.07.2016r., sygn. akt (...), celowo nie uiszczając stosownej opłaty sądowej w wysokości 30 zł

- w dniu 5.09.2016r. w B. w sprawie o sygn. akt (...) złożył wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych w całości, celowo nie składając oświadczenia o stanie majątkowym i rodzinnym, koniecznego do rozpoznania tego wniosku

- 11.08.2017r. w B. w sprawie o sygn. akt (...) złożył wniosek o częściowe zwolnienie od kosztów sądowych tj. uiszczenia opłaty sądowej od zażalenia w wysokości 30 zł, celowo nie składając oświadczenia o stanie majątkowym i rodzinnym, koniecznego do rozpoznania tego wniosku.

Wyżej wymienione czynności radca prawny T. B. podejmował w celu opóźnienia egzekucji, czym działał na szkodę wierzyciela G. (...) (...) (następcy prawnego wnioskodawcy (...) Banku (...) SA).

Radca prawny T. B., jako dzierżawca był zobowiązany do zapłaty czynszu dzierżawnego w wysokości 130.588 zł rocznie na rzecz wydzierżawiających G. L. i B. L. z tytułu umowy dzierżawy nieruchomości objętych księgami wieczystymi o nr: (...), (...), (...), (...), (...), zawartej w dniu 29.02.2012r. Pomimo tego obowiązku Radca prawny T. B. nie zapłacił wskazanej kwoty na rzecz wierzycieli, a nadto odmówił zapłaty zajętej wierzytelności na wezwanie Komornika Sądowego Sądu Rejonowego w (...) J. S. z dnia 17.09.2018r. do realizacji zajęcia wierzytelności z dnia 24.07.2014r. w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przeciwko G. L. i B. L., sygn. akt KM (...). Brak zapłaty, pomimo obowiązku wynikającego z umowy dzierżawy z dnia 29.02.2012 r. skutkowałą udaremnieniem egzekucji.

Dowód: zawiadomienie o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego i pisma skarżącego – k : 1 – 71; 112 – 143; 179 – 268; 321 – 349; 350 – 504; pisma obwinionego.: k – 155 – 175; 287 – 320; skarga na opis i oszacowanie nieruchomości z 27.04.2015r. – k : 505; postanowienie SR w (...) z dnia 25.08.2015r., sygn. akt (...) – k : 506 – 507 ; zażalenie z dnia 27.04.2015r. na postanowienie SR w (...), sygn. akt (...) – k : 508 – 510 ; pismo skarżącego – wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych z dnia 5.10.2015r., sygn. akt (...) – k : 511; postanowienie SR w (...) z dnia 15.12. (...), sygn. akt (...) – k : 512; zażalenie z dnia 4.01. (...) na postanowienie SR w (...), sygn. akt (...) – k : 513 – 517 ; postanowienie SR w (...) z dnia 1.04.2016r., sygn. akt (...) – k : 518; zażalenie z dnia 27.04.2016r., sygn. akt (...) – k : 519 – 521; postanowienie SR w (...) z dnia 20.07.2016r., sygn. akt (...) k - : 522; zażalenie z dnia 12.08. (...). na postanowienie SR w (...), sygn. akt I (...) – k: 523 – 524; pismo przewodnie wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych z dnia 5.09.2016r. – k: 525; wniosek o częściowe zwolnienie od kosztów sądowych z dnia 11.08.2017r.: k – 41; umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 23.12.2015r. wraz załącznikami k. 368- 382, pismo z dnia 22.02.2016 r. – 315, postanowienie z dnia 24.02.2017r. – 320, wydruk z księgi wieczystej k.317, zawiadomienia k.318-319, odpisy KRS 383-401, oświadczenie o zapłacie ceny k.402-405, odpisy z KW k. 409-473, postanowienie (...) P. z 10.05.2010r. k.474, wniosek pokrzywdzonego z dnia 3.09.2019 wraz z pismem komornika sądowego k.475-476, postanowienie (...) M. w W. z dnia 17.06.2016r. k.478-480, pismo komornika sądowego przy (...) M. w W. k.482, postanowienie komornika sądowego przy (...) z dnia 29.03.2017r. k.483, protokół rozprawy z dnia 12.09.2018r. oraz 31.10.2018r. (...) sygn. akt IC (...) k.484-498, pismo banku z dnia 23.11.2015r. k.499-500, pismo T. B. z 14.01.2016r. k.501, pismo komornika sądowego z dnia 18.02.2019r. k.502, zajęcie wierzytelności z dnia 25.03.2019r. k.503, zaświadczenie z dnia 7.09.2019r. k.504, zeznania świadka Z. S..

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy dał podstawy do dokonania ustaleń faktycznych, które wskazują na popełnienie przez obwinionego zarzucanych mu czynów.

Z dokumentów zgromadzonych w sprawie jednoznacznie wynika, że czynności prawne polegające na wielokrotnym składaniu środków odwoławczych bez wymaganej opłaty, a następnie składanie wniosków o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych w wysokości 30 zł i wskazywanie przy tym, iż obwiniony nie jest w stanie zapłacić tej kwoty bez uszczerbku dla siebie i rodziny zmierzały jedynie do przewlekania postępowania.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie dał wiary wyśnieniom obwinionego, iż brak dokonania wymaganych opłat sądowych wynikał z przeoczenia, pośpiechu. Sąd miał na uwadze, iż obwiniony notorycznie nie uiszczał wymaganych opłat sądowych w kwocie 30 zł oraz notorycznie składał wnioski o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych obarczone brakiem formalnym w postaci braku oświadczenia o stanie majątkowym i rodzinnym. Znamienna jest przy tym kwota opłaty sądowej w wysokości 30 zł oraz okoliczność, iż obwiniony składając wnioski o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych w kwocie 30 zł wskazywał, iż nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku dla utrzymania siebie lub rodziny.

Postępowanie radcy prawnego T. B. w ocenie Sądu Dyscyplinarnego stanowiło nadużycie praw procesowych, albowiem miało na celu jedynie przedłużenie postępowania. Należy przy tym zauważyć, iż środki procesowe mające na celu zagwarantowanie stronom ich uprawnień, powinny być wykorzystywane w sposób właściwy, służący rzeczywiście realizacji tych uprawnień. Aktualnie zakaz nadużywania praw procesowych posiada statusu normatywny, czego odzwierciedleniem jest art. 4(1) k.p.c., a w zakresie konsekwencji prawnych art. 226 (2) k.p.c. Pomimo, iż wskazane przepisy nie obowiązywały, kiedy obwiniony podejmował zarzucane mu czynności, to konstrukcja zakazu nadużycia praw procesowych była wówczas w nauce prawa powszechnie uznawana za obowiązującą zasadę prawa procesowego, wyprowadzaną z zasady rzetelnego procesu, obowiązku uczciwego (zgodnego z dobrymi obyczajami) działania uczestników postępowania oraz celu (istoty) procesu, którym jest rzeczywista ochrona praw podmiotowych wynikających z prawa materialnego. Obecna regulacja potwierdza jedynie, iż takie zachowanie należy traktować, jako naganne oraz podlegające określonym sankcjom.

W tym miejscu należy podkreślić, że radca prawny, niezależnie od tego czy dokonuje czynności, jako radca prawny czy też osoba prywatna, winien postępować zgodnie z przepisami prawa i stosować je wyłącznie w sposób zgodny z ich funkcją i przeznaczeniem.

Za przewinienie dyscyplinarne należało również uznać zaniechanie uiszczania czynszu dzierżawnego na rzecz G. i B. L.. Z szerokiego orzecznictwa sądów dyscyplinarnych wszystkich instancji jednoznacznie wynika, iż radca prawny jest zobowiązany do regulowania swoich należności niezależnie od tego czy zadłużenie jest związane ze świadczeniem przez niego pomocy prawnej czy też ze sferą życia prywatnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, że wyjaśnienia obwinionego, iż nie uiszczał czynszu dzierżawnego, albowiem w jego ocenie było to roszczenie sporne nie zasługują na uwzględnienie. Nie można zgodzić się z twierdzeniem obwinionego, iż może nie płacić

czynszu dzierżawnego, gdyż uważa go za sporny w sytuacji, w której nie wyjaśnia, z jakich przyczyn zobowiązanie to uważa za sporne. W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego obowiązkiem obwinionego wynikającym z zasady dobrych obyczajów i uczciwości jest wyjaśnienie wierzycielowi, dlaczego roszczenie jest jemu nienależne. Stanowisko, iż obwiniony uczyni to dopiero w sytuacji wytoczenia przez wierzyciela mu procesu sądowego o zapłatę czynszu dzierżawnego, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ocenił negatywnie. Wyjawienie okoliczności świadczących o nienależności roszczenia dopiero po wytoczeniu powództwa naraża wierzyciela na ponoszenie dodatkowych kosztów wynikających z prowadzenia procesu sądowego. Ponadto Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zauważył, iż w korespondencji z komornikiem obwiniony wskazywał na zbieg egzekucji, pomijając kwestię sporności roszczenia. W związku z powyższym wyjaśnienia obwinionego w tej kwestii uznał, jako przyjętą przez obwinionego linię obrony.

Z tych wszystkich przyczyn Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, iż radca prawny T. B. swoim zachowaniem naruszył zasady etyki radcy prawnego, podważając zaufanie do zawodu radcy prawnego i dyskredytując go w opinii publicznej.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny za każde z przewinień orzekł karę pieniężną na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych. Orzekając o karze tut. Sąd kierował się treścią art. 65 ust. 2ba ustawy o radcach prawnych zgodnie, z którą karę pieniężną wymierza się w granicach od półtorakrotności do dwunastokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. Obydwa przewinienia miały charakter czynu ciągłego z art. 12 k.k, dlatego za datę popełnienia poszczególnych deliktów przyjęto datę ostatniego zachowania składającego się na poszczególny czyn ciągły. Orzeczenie o karze łącznej oparto o treść art. 65 (1) ust. 2 pkt 3 ustawy o radcach prawnych zgodnie, z którym przy karach pieniężnych łączna kara pieniężna nie może przekraczać sumy tych kar ani nie może być niższa od najwyższej z orzeczonych kar pieniężnych.

Sąd uznał, iż kara pieniężna w wysokości 6000 zł za pierwsze przewinienie i 4000 zł za drugie przewinienie opisane we wniosku o ukaranie oraz kara łączna w wysokości 10 000 zł jest adekwatna w stosunku do popełnionych czynów oraz wypełni zakładane cele dyscyplinarne. Orzekając o karze tut. Sąd miał na uwadze całokształt i charakter przewinień, jakich dopuścił się obwiniony, a także ich rozmiar i skutki dla skarżącego, których efektem jest niemożność wyegzekwowania wierzytelności.

Orzeczenie o kosztach postępowania oparto o art. 70 (6) ust. 2 ustawy o radcach prawnych mając ma względzie, iż wydane zostało orzeczenie o ukaraniu.

Zgodnie z art. 70 (4) w zw. z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych niniejsze orzeczenie nie jest prawomocne i służy od niego prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W., w terminie 14 dni od dnia doręczenia odpisu orzeczenia wraz z uzasadnieniem za pośrednictwem tutejszego Sądu.